

INKGR: 18GR0340	Reg: 24/07/2018
	
Casenummer: 18CV000292	
Aan: Raadslid of -leden	B-INFO: Collegebrieven
Griffie gemeente Houten	

Ruimtelijke Ontwikkeling

Onderdoor 25
 Postbus 30, 3990 DA Houten
 Telefoon 030 639 26 11
 Fax 030 639 28 99
 E-mail: gemeentehuis@houten.nl
 Internet: www.houten.nl

Aan de leden van de raad
 i.a.a. de commissieleden

Datum
 24 JUL 2018

Uw kenmerk
 18GR0340

Uw brief van

Ons kenmerk
 18400282

Bijlagen
 geen

Onderwerp
 UNESCO status Nieuwe Hollandse Waterlinie i.r.t. realisatie zonnevelden

gemeente Houten

Geachte leden van de raad,

In deze collegebrief informeren wij u over het effect van de beoogde UNESCO status van een deel van ons buitengebied op de realisatie van onze gemeentelijke duurzame energie ambities.

Aanleiding

De Nieuwe Hollandse Waterlinie (NHW) is genomineerd om in 2020 toegevoegd te worden aan de Werelderfgoedlijst van UNESCO als uitbreiding van de Stelling van Amsterdam (Werelderfgoed sinds 1996). De eerdere aanwijzing van de NHW als Rijksmonument en de daar op volgende nominatie als werelderfgoed zorgt voor behoud van dit bijzonder cultuurhistorische erfgoed. Een groot deel van het buitengebied van Houten valt binnen de begrenzing van het beoogde UNESCO Werelderfgoed. De beoogde UNESCO status biedt veel kansen voor de gemeente Houten:

- De nationale belangstelling voor de NHW en aanloop naar de UNESCO-nominatie heeft geleid tot grote overheidsinvesteringen in de forten en recreatieve ontsluiting op het Eiland van Schalkwijk. Hiermee wordt een belangrijke ambitie van de gemeente Houten, recreatie als nieuwe economische drager op het eiland, steeds meer ingevuld.
- Met de UNESCO status wordt de (inter)nationale bekendheid van de waterlinie groter en zullen extra bezoekers aan onze gemeente zorgen voor een economische impuls.
- Een groot deel van het Eiland van Schalkwijk valt straks binnen de begrenzing van het UNESCO werelderfgoed. Met de UNESCO status hebben we een extra troef in handen om de openheid van het gebied, en vooral die van de open schootvelden in de polder Blokhoven, te behouden.
- De groene zone rond de zuidoost rand van de gemeente Utrecht valt straks voor een groot deel binnen de UNESCO begrenzing. Ook hier kan de UNESCO status zorgen voor behoud van deze voor de stadsregio Utrecht zo belangrijke groenzone. Dit is van groot belang voor de leefbaarheid in onze, door verstedelijking onder druk staande, regio.

Op 28 november 2017 heeft u als raad het Uitnodigingskader Zonnevelden vastgesteld. Hiermee nodigt de gemeente initiatiefnemers uit om te investeren in de aanleg van zonnevelden in ons buitengebied. Zonnevelden kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan onze hoge duurzame energie ambities. Het uitnodigingskader heeft afgelopen maanden geleid tot veel interesse bij initiatiefnemers en concrete aanvragen voor realisatie van zonnevelden. Echter, de vergunningverlening van deze initiatieven stagneert waar deze binnen de begrenzing van het beoogde UNESCO Werelderfgoed liggen. Gemeenten en provincies blijken over onvoldoende handvatten te beschikken om te kunnen beoordelen wat de invloed van ruimtelijke initiatieven op de kernwaarden van de Nieuwe Hollandse Waterlinie is.

Heritage Impact Assessment

Het geschetste knelpunt wordt breed binnen het gebied van de NWH en Stelling van Amsterdam (SvA) ervaren. Uit vele energieverkenningen en de agenda van de Nationale Omgevingsvisie blijkt dat de maatschappelijke opgaven van energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie enorme effecten zullen hebben op het landschap van Nederland. Dit zal vooral gaan schuren in gebieden waar sprake is van grote natuur- of cultuurhistorische waarde. Dit geldt zeker voor huidig en mogelijk toekomstig UNESCO Werelderfgoed van de SvA en de NWH. In de afgelopen periode komen steeds meer concrete verzoeken voor het plaatsen van windturbines en zonnevelden in het gebied van de SvA en NWH. Dit alles vormde de aanleiding voor het Kwaliteitsteam NWH¹ om te adviseren om een thematische Heritage Impact Assessment (HIA, erfgoed effectbeoordeling) voor het thema energietransitie op te laten stellen. Het Kwaliteitsteam ziet ook dat het zowel ontwikkelaars als beoordelaars op dit moment ontbreekt aan praktische handvatten om tot passende initiatieven en goede besluitvorming te komen. De resultaten van HIA moeten eind 2018 inzicht geven in de impact en inpasbaarheid van diverse vormen van duurzame energie. Dit moet leiden tot een praktische handleiding voor kwaliteitsbeoordeling, waarbij niet alleen de beperkingen, maar juist ook de ontwikkelkansen in beeld worden gebracht.

Initiatieven voor zonnevelden in Houten

Vanwege de geschetste problematiek heeft onlangs een ambtelijke afstemming plaatsgevonden tussen gemeente Houten, provincie Utrecht en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Gezamenlijk zijn we tot de conclusie gekomen dat vergunningverlening van initiatieven voor zonnevelden pas plaats kunnen vinden als eind dit jaar de HIA gereed is. Twee initiatieven binnen Houten, waarvoor een serieuze initiatiefnemer met de gemeente in gesprek is, gaan we in de tussentijd wel zo goed mogelijk begeleiden. Op aandringen van de gemeente wordt het buitengebied van Houten meegenomen als één van de zes voorbeeldgebieden in de HIA.

Kernboodschap

Vergunningaanvragen voor zonnevelden binnen de UNESCO-begrenzing van de Nieuwe Hollandse Waterlinie houden wij aan tot de resultaten van de Heritage Impact Assessment (HIA) eind 2018 bekend zijn.

Consequentie

De raad heeft het uitnodigingskader zonnevelden vastgesteld en ook ingestemd met de steunbetuiging voor de UNESCO-nominatie. De realisatie van zonnevelden in UNESCO gebied zal minder snel gaan dan vanuit de gemeentelijke energie-ambities gewenst is.

Wat betekent dit voor de raad(procedureel)

Indien de Heritage Impact Assessment leidt tot aanpassing van het uitnodigingskader zullen wij dit meenemen in de geplande evaluatie van dit kader.

Als u nog vragen heeft kunt u contact opnemen met H. Boerma via telefoonnummer (030) - 63 92 611.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders
de secretaris, de burgemeester,

H.S. den Bieman

H.J.C. Geerdes, loco

Bijlagen(n): geen

¹ Het Kwaliteitsteam NWH is het hoogste nationale adviesorgaan op het gebied van de NWH. Zij zien er op toe dat ruimtelijke ontwikkeling in het gebied van de NWH in evenwicht wordt gehouden met de te beschermen monumentale waarden.